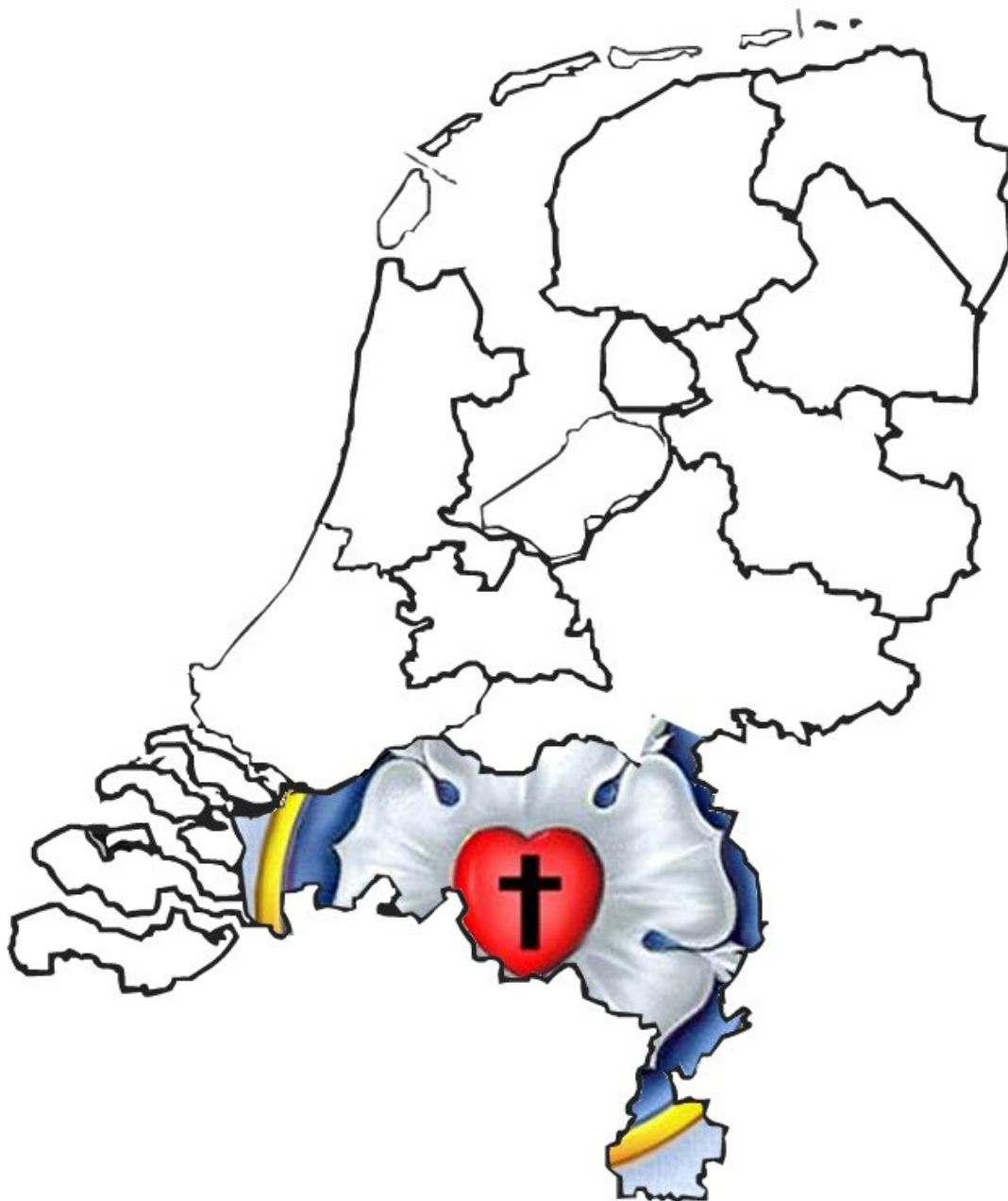

Lutherroos

kerkblad voor de Evangelisch-Lutherse Gemeente Zuid-Nederland

Met informatie van de kernen Bergen op Zoom,
Eindhoven, Heusden, Nijmegen en Zuid-Limburg.

Inhoudsopgave

Meditatie.....	3
Algemeen.....	3
Jezus van Nazareth, de koning van de Joden.....	4
Jeugdmuziekdagen 2018.....	5
Van de ledenadministratie.....	6
Verjaardagen in Luthers Zuid-Nederland.....	6
Bergen op Zoom.....	7
Eindhoven.....	8
Heusden:.....	14
Nijmegen:.....	14
Zuid-Limburg:.....	18
Huiskamerdienst Bergen op Zoom.....	20
Kerkdiensten Eindhoven.....	20
Kerkdiensten Heusden.....	21
Kerkdiensten Nijmegen.....	22
Kerkdiensten Zuid-Limburg.....	22
Contactadressen Evangelisch-Lutherse Gemeente Zuid-Nederland.....	23
Colofon:.....	23

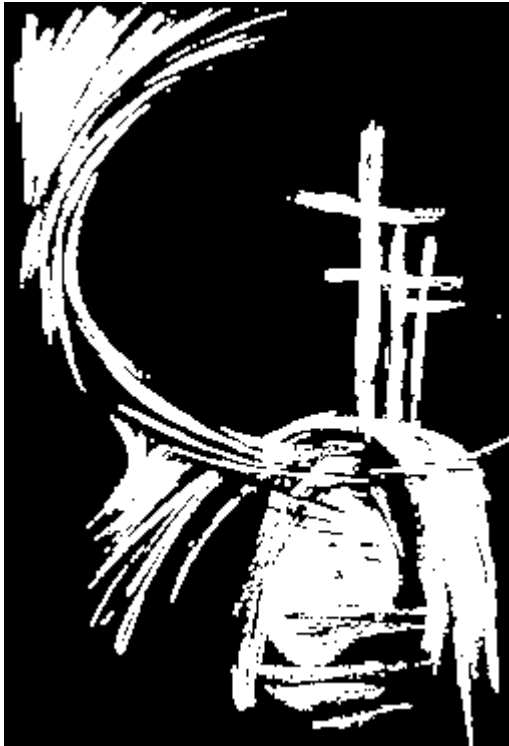

Meditatie

Gedachten in de Paasnacht.

Waarom is deze nacht anders als andere nachten? Waarom denken wij aan dingen, die we allang weten. Waarom dromen wij over de scheppingsdagen; van Gods zien dat het goed is? Waarom dromen wij van een mogelijkheid van een nieuw begin na een zondvloed van pijn en verdriet? Waarom?

Omdat we niet moeten vergeten wie we zijn. Dat we mensen zijn die God geschapen heeft, omdat Hij zag dat het goed was. Omdat Hij ons uit de vloed van het leven redde.

Waarom is deze nacht zo anders als andere nachten? Waarom gaan we voortdurend elke nacht en dag onze eigen weg. Raken verstrikt in slavernij van onszelf. Van de alcohol of de cocaïne.

Omdat we ons herinneren dat het Joodse volk ook in slavernij was. Slavernij van Egypte, slavernij van het antisemitisme en omdat God door de woestijn Zijn mensen niet vergeten was, ook al moesten ze weer door de woestijn naar hun land terug.

Waarom is deze nacht zo anders als alle andere nachten? Terwijl het zo donker is en we de toekomst niet meer kunnen waarnemen.

Omdat niet onze wetenschappelijke kennis en niet ons narcisme en zelfgevoel ons leidt uit de duisternis, maar Gods trouw en liefde. Omdat God het eten schenkt en het water in de grote droogte en ons geleidt door de rivieren van de dood naar ons beloofde land.

Waarom is deze nacht anders dan alle nachten? Ach, als zelfs wij deze nacht niet willen stilstaan bij het geheel anders zijn van deze nacht, wat voor hoop blijft ons dan nog over in deze wereld?

Ds. Willem Boon

Algemeen

Maandag 14 mei 19:00 uur Kerkenraad

Re-kerk

Kerkdag in Heerlen

Onze gezamenlijke zondag valt dit jaar op 2 september. We gaan met z'n allen naar Heerlen.

Geef tijdig door aan één van de kerkenraadsleden of je meekomt.

Jezus van Nazareth, de koning van de Joden

In de loop van de eeuwen zijn er heel veel afbeeldingen gemaakt van Jezus van Nazareth hangend aan het kruis. Op veel vroege afbeeldingen draagt Jezus geen doornenkroon maar een koningskroon. Dat roept een aantal zeer verschillende vragen op. In de eerste plaats waar komt die verheerlijking van het lijden vandaan, die zo kenmerkend is voor de westerse manier van afbeelden? Ik denk aan de veel laatmiddeleeuwse afbeeldingen, de één nog gruwelijker dan de ander. Er is heel veel aandacht aan besteed om het kapot geslagen lichaam van Jezus zo realistische mogelijk, soms lijkt het wel overdreven realistisch in beeld te brengen. Waarom? Was dat echt nodig? En veel lijkt er niet veranderd wanneer ik denk aan de film "The Passion of the Christ".

Voor mij zijn de meest spannende en inspirerende kruisigingsscène's schilderijen en ramen van de joodse schilder Marc Chagall. Hij heeft zo'n dertig keer de kruisiging van Christus een plaats gegeven in zijn werk. Veel van zijn schilderijen en ramen stralen vrolijkheid uit, zijn geschilderd met heldere sprekende kleuren. Maar het schilderij met de titel de Witte Kruisiging is heel ingetogen. Het lichaam van Jezus is tamelijk gaaf: geen sporen van de geseling, geen doornenkroon. Vaag zijn sporen van bloed zichtbaar dat uit de wonden van zijn handen en voeten komt. Zijn hoofd is bedekt overeenkomstig de Joodse traditie en omgeven door een aureool. Daarboven staat in Hebreeuwse letters te lezen "Jezus van Nazareth, de koning van de Joden". Rond zijn lenden hangt een gebedsmantel. Felle kleuren vinden we aan de randen van het schilderij: aan de linkerkant de rode vlaggen van een groep mensen die een dorp plat branden en aan de rechterkant een synagoge die in lichterlaaie staat. In het brandende dorp is een slachtoffer gevallen en zitten overlevenden bij elkaar. De begraafplaats is geschonden. De rest van de bevolking probeert in een boot te vluchten om aan de pogrom te ontkomen. Onderaan holt een man met een wetsrol in zijn armen zichtbaar in angst weg en staat een man in een blauwe kiel die blijkbaar een bord om zijn nek moet dragen. Onder de brandende synagoge zien we een man in een groene jas met een zak over zijn schouder, waarin alles zit wat hij op zijn vlucht kan meenemen. Helemaal rechts onderaan zien we een vrouw die wegvlucht met een kind op haar arm. Een wetsrol, gebedenboeken en gebruiksvoorwerpen liggen verspreid op de grond.

Het kruis van Jezus wordt verlicht door een straal uit de hemel. In het hemelse licht boven het kruis zien we de aartsvaders, Abraham, Izaäk en Jacob en Rachel, die weent om haar kinderen (Jer. 31:15), afgebeeld. Dat licht schijnt ook op al die mensen die slachtoffer zijn van het geweld. Alle aandacht wordt naar dat kruis getrokken en het lijkt wel of al het lijden van de Joden dat op het schilderij zichtbaar is, wordt samengebald in de kruisiging.

Het schilderij is gemaakt kort nadat in de nacht van 9 op 10 november 1938 in Duitsland synagogen en Joodse instellingen geplunderd en in brand gestoken waren. Dat luidde het begin van de moord op zes miljoen Joden in Europa in. Iets eerder ontvluchtte Chagall Rusland vanwege antisemitisch geweld van de kant van de communisten. Chagall heeft voorafgaand aan de eerste expositie van de Witte

kruisiging in 1939 enkele wijzigingen aangebracht. Hakenkruisen op de vlaggen werden overgeschilderd net als het bord, dat de man rechtsonder om zijn nek draagt. Oorspronkelijk stond daar de tekst op “Ich bin Jude”.

Chagall wil geen christelijke afbeelding van Jezus maken. Voor hem is Jezus de eerste van al die vervolgte en vermoorde Joden, die er door de volgelingen van Jezus, die zich christenen noemen, van beschuldigd werden Jezus vermoord te hebben. Jezus is in de visie van Chagall gestorven als een gelovige Jood, als een zoon van Israël en als een martelaar, een geloofsgetuige. Maar het schilderij verbeeldt ook hoop. Ook al is er volop kwaad en lijden, dat mensen treft tot op de dag van vandaag, het kruis, omgeven door het hemels licht, straalt uit dat gerechtigheid en vrede ooit toch op alle mensen zal toekomen. “De Witte Kruisiging is niet wreed, maar hoopvol. De pijn is hier sereen afgebeeld. Ik beschouw het als een van de mooiste werken van Chagall” heeft paus Franciscus gezegd.

Waarom dit hele verhaal? Zo gaan wij toch niet meer met onze Joodse medemensen om! Maar is daarmee het antisemitische denken uit onze kerken verdwenen? Ik heb daar veel vragen bij. In de liturgische kalender van de Rooms-Katholieke kerk zijn sinds het Tweede Vaticaans Concilie het feest van de Besnijdenis van Jezus en dat van de opdracht van Jezus in de tempel verdwenen en lijkt het jood zijn van Jezus ontkend te worden. In de reformatorische kerken in Nederland wordt de besnijdenis van Jezus bijna alleen nog in ere gehouden in de Lutherse gemeenten. Het zou goed zijn wanneer wij wat meer nadruk leggen op de traditie waarin Jezus stond. Hij was een leraar van Israël, die een eigen uitleg heeft gegeven aan de Wet en de Profeten. Hij heeft de vele geboden en verboden samengevat in de gouden regel, dat wij God moeten liefhebben met alles dat in ons is en de naaste als onszelf. Daarin verschillen wij niet van onze Joodse zusters en broeders. Daarom aan ons de taak de Wet en de Profeten niet langer te beschouwen als zouden die door Jezus overbodig zijn geworden, want Hij is niet gekomen om de Wet af te schaffen, maar om de Wet ter voltooiing te brengen.

Dick Akerboom

P.S. Hoe actueel de hierboven beschreven thematiek nog steeds is, blijkt uit de recente heruitgave van het boek van de Duitse theoloog Wolfgang Fenske (* 1956), *Wie Jesus zum “Arier” wurde. Auswirkungen der Entjudaisierung Christi im 19. und zu Beginn des 20. Jahrhunderts*. Darmstadt, 2018 (oorspronkelijke uitgave 2005).

Jeugdmuziekdagen 2018

10 t/m 12 mei in Nunspeet

Waar: Koetshuis, Grote Bunteweg 11 – 13, 8071 TC Nunspeet.

Concert: zaterdag 12 mei om 15:00 uur in de Lutherse kerk te Zwolle.

O.l.v. Lydia Liefting & Els Hermanides.

Kosten zijn € 85 p.p.

Informatie en aanmelden:

mariavantwist@gmail.com of pietavantwist@hotmail.com

Van de ledenadministratie

Bergen op Zoom

Ingekomen: dhr. S.J. Touwen, te Zevenbergen.

Mevr. L. Neve-Boonstra is verhuisd naar Willemstad NB

Heusden

Mevr. C.S.C. Nowak is verhuisd van Heusden naar Vlijmen.

Nijmegen

Mevr. L.B. Schoemaker is uitgeschreven.

Dhr. M.J.W. van den Berg is verhuisd naar Nijmegen.

Ingekomen: mevr. C.E.R. Touwen, Nijmegen.

Mevr. L.S. van Nes is verhuisd naar Nijmegen.

Dhr. M.F. Smits is verhuisd naar Boxmeer.

Dhr. H.D.F. Leeftink is verhuisd naar Nijmegen.

Mevr. D.M. Suykerbuyk is verhuisd naar de ELG te Leiden.

Z-Limburg

Mevr. C.S. Faessen-Vogelaar is verhuisd van Bunde Maastricht

Overleden d.d. 25-02-2018: dhr. E.R. Green, Olympiastaete 31, 6162 EE Geleen.

Eindhoven

Ingekomen mevr. B. Albertsmeier, Waalre.

Verjaardagen in Luthers Zuid-Nederland

Wij vermelden de 75 jarigen en van 80 jaar en ouder.

I.v.m. de nieuwe wet op de privacy is de vermelding vereenvoudigd.

In maart vierde mevr. E.C. Meinenn [Halsteren] haar zesentachtigste verjaardag.

Helaas stond dit onjuist vermeld in de vorige editie. *Redactie.*

In de maand april 2018 hopen de volgende personen hun verjaardag te vieren.

mevr. K.L. Broeren-Weber [Eindhoven] (91).

mevr. S. Stamnes [Vierlingsbeek] (75).

dhr. H.R. Kost [Wouw] (81).

mevr. J.L. Kohnke [Venlo] (80).

dhr. L. Elsermann [Huijbergen] (80).

mevr. L.I. Beckert-Kubach [Eindhoven] (81).

In de maand mei 2018 hopen de volgende personen hun verjaardag te vieren.

mevr. M.V.J. Hommersom-Pol [Nijmegen] (84).

dhr. H.J. Kamminga [Eindhoven] (88).

dhr. J.P. van Weeren [Eindhoven] (81).

dhr. A.R. Hovingh [Eindhoven] (86).

dhr. H. Schröter [Eindhoven] (80).

mevr. B.L. Boer-Winkelman [Hoensbroek] (84).

mevr. E. Hovingh-Kuitert [Eindhoven] (88).

mevr. H.G.M. Reinold [Eindhoven] (85).

Wenst u geen vermelding in de Lutherroos, geef dat graag door aan de redactie.

Kern Bergen op Zoom

Bergen op Zoom

Algemeen /

Men kan God slechts als mens liefhebben.

“Luister, mijn geliefde, vrome Henoch! Ik zie vrees in je hart en een schaduw die jou angst inboezemt, zweeft al sinds langere tijd om je eeuwig onsterfelijke hart, zoals een loze legrijpe vlieg over een gezonde, frisse appel aan de boom kruipt en met haar legboor onderzoekt waar ze de schil van de gezonde vrucht kan doorboren om een boosaardig nakomeling van haar niet zo onschuldige geslacht in het vlees van de vrucht te schuiven, zodat die het leven van de vrucht aan zal vreten en indien mogelijk vernietigen. Zie, wat heeft z'n vrucht dan nog voor nut? Waartoe angst in het vrije hart?

Jij moet van mij het volk toespreken als een ware hogepriester van mijn liefde, mededogen en genade.

Zie dat was immers allang de vrome wens van Adam, nog voor Ikzelf in den lijve naar jullie toekwam.

Ik heb het nu, zoals tevoren, Zelf bevestigd en heb je daarover gisteren en vandaag gesproken, zodat je je helemaal geen zorgen hoeft te maken over wat je moet zeggen, over wat je zou willen zeggen; want Ik zal je op het ogenblik dat je het nodig hebt, getrouw ingeven wat je moet zeggen, woord voor woord. En zie, toch heb je angst! zie je niet in hoe kinderachtig zulke angst is? Voor Mij kun je toch onmogelijk nog vrees hebben; want je weet immers en hebt het altijd al door Mij geweten, dat Ik de allerhoogste liefde Zelf ben. Zie, zijn dat niet jouw eigen droombeelden. Waartoe dienen die echter? Soms om te leven? - zie en begrijp: om te leven hoef jij toch zeker niet meer te bekommeren! Geloof jij soms dat het voor Mij aangenaam is, wanneer jij zwijgt en Ik spreek in jouw plaats?

Ik heb echter wel het grootste welgevallen aan het gedrag dat geheel en al lijkt op dat van kleine kinderen, die geen angst en vrees voor hun ouders hebben, maar altijd vol goede moed zijn en er in de nabijheid van hun ouders op los praten en roepen als waren zij de baas in huis; wanneer ze echter honger en dorst krijgen dan lopen ze met de meest kinderlijke liefde en overgave naar hun ouders toe en

vragen hun om brood en als zij het brood uit de handen van hun ouders ontvangen hebben, danken zij hen mee door er blij en opgewekt van te eten, dan door een te overdreven eerbied en angst voor hen en dan nog een ellenlange, weinig zeggende dank met woorden.

Zie Henoeh, daarom is jouw vrees ijdel en je angst leeg! Wie Mij met al de hem verleende krachten bemint, die doet genoeg, want hij heeft de hem toebedeelde maat vervuld; daartoe is echter vrees noch angst nodig.

Een boom is een goede boom, als hij ieder jaar zijn takken voorziet van zoet fruit; wat een dwaasheid zou het echter zijn van deze boom te verlangen dat hij de hele aarde rijkelijk van vruchten voorziet! Wees daarom maar opgewekt en voldoe aan Mijn wil, dan zal Ik volkomen tevreden over je zijn. Probeer niet mij eindeloos tevreden te stellen, dat is zelfs voor de hoogste geschapen geest onmogelijk, maar probeer het slechts eindig, overeenkomstig je krachten, zodat de aan jou verleende maat vol wordt. Laat Mij, jouw goede Vader, maar voor het oneindige zorgen! De bedongen toespraak echter hoort bij jouw maat. Richt je dus moedig op en open ten overstaan van alle aanwezigen je mond uit Mijn naam. Uit: Bijbelteksten en hun verborgen betekenis

Hartelijke groet, Marlies de Vries–Dix.

Kern Eindhoven

Eindhoven

Agenda voor de komende weken

5 april	19:45u. Vergadering Kerncommissie	mw. Hoyer
23 april	14:00u. Bijbelgespreksgroep	mw. Slagter
26 april	10:30u. Contactochtend	mw. Bijl, Uden
3 mei	19:45u. Vergadering Kerncommissie	mw. Hoyer
14 mei	14:00u. Bijbelgespreksgroep	mw. Slagter

Verjaardagen van kinderen tot 12 jaar.

In februari 2018 heeft Codin Renders zijn 6^e verjaardag gevierd.

In maart 2018 heeft Levi Bodelier zijn 6^e verjaardag gevierd.

*****

In Memoriam

Op 26 januari 2018 is overleden

Hanne Rooymans-Lochmüller
weduwe van Fritz Rooymans

24 september 1916 – 26 januari 2018

Menigeen herinnert zich nog haar honderdste verjaardag. Na aanvankelijk wat aarzeling heeft ze toch ingestemd om die dag te vieren. Later blikte ze met vreugde terug op die dag. Hanne Rooymans was een lang leven gegeven. Dankzij een gemeentelid die haar regelmatig kwam ophalen kwam zij nog geregeld in de kerk. Op haar 101ste verjaardag was zij nog in de kerk en hebben wij haar toegezongen. Dat was achteraf gezien de laatste keer dat zij in de kerk kwam. In haar lange leven heeft ze veel mógen en móeten meemaken. Wie met haar sprak kreeg na een tijdje verhalen te horen uit de jaren die haar het meest hebben gevormd, de oorlogsjaren.

Van beroep was Hanne hoedenmaakster – zij had zelfs het meesterdiploma dat ze trots aan de muur had hangen. Ja, handig was ze zeker. Ze maakte veel, zoals de kantenkleedjes in de frivolité techniek en tot het laatst toe maakte ze van stroken papier gevouwen sterren.

In het ziekenhuis, vertelde ze dat ze een lijst van mensen had waarvoor ze regelmatig ging bidden. Door haar gebed was ze verbonden met God en de mensen om haar heen. Hierin mag ze een voorbeeld voor ons zijn. In de uitvaartdienst lazen we daarom uit de brief aan de Efeziërs waarin we opgeroepen worden om onophoudelijk te bidden.

“Laat u bij het bidden leiden door de Geest, iedere keer dat u bidt; blijf waakzaam en bid voortdurend voor alle heiligen.” (Efeziërs 6:18)

In dankbaarheid gedenken we haar.

In Memoriam

Ons bereikte het volgende bericht:

Na een rijk leven vol voldoening, vanaf haar 16e tot aan haar 56e samen met haar grote liefde Guus Wegman en daarna nog 33 jaar alleen, is na een kort ziekbed rustig ingeslapen

Truus Wegman-Westerbaan.

Amsterdam 3 februari 1930 – – Eindhoven 30 januari 2018.

Voor velen is zij, zowel privé als voor het Rode Kruis, een enorme steun en toeverlaat en vertrouwenspersoon geweest.

Wij hopen dat ze zo herinnerd zal blijven in ieders gedachten.

Wij wensen kinderen en kleinkinderen veel sterkte met dit verlies.

*****

Contactochtend 26 april

Op de afgelopen contactochtend in december werden we spontaan uitgenodigd om een volgende keer ook eens bij Jan en Mariëlle in Uden te gast te zijn. U bent dus van harte uitgenodigd voor deze contactochtend.

Een paar dagen voor zondag Cantate ‘zingt’ is het een goed idee om naast het gezellige samenzijn ook een paar liederen te zingen. U mag hiervoor ook een

‘verzoeknummer’ noemen, een lied dat u dierbaar is. We zorgen voor voldoende liedboeken.

De contactochtend is op:

Donderdag 26 april begint om 10:30 uur en sluit met een lunch.

Wit u ook mee naar Uden en hebt u geen vervoer, geef dat dan door aan Susanne Freytag of Dick Eekel. In overleg willen we met zo min mogelijk auto's gaan rijden.

Uit de vergadering(en) van de kerncommissie

De kerncommissie Eindhoven kwam 8 februari bijeen en ook met het bezinningsweekend 2 en 3 maart in Diessen.

De volgende punten kwamen aan de orde:

- Thema voor het bezinningsweekend “Hoe willen we verder”.
Inventarisatie door ds. Susanne Freytag hoe kerncommissieleden denken.
Misschien beter om deze vraag voor te leggen bij een gemeenteavond?
- Inplannen van huisbezoeken ter kennismaking.
- Aanvullingen in het rooster.
- De contactochtend wordt nu 26 april in Uden.

Dick Eekel [notulist]

Kinderkerk Palmпасen

Op Palmпасen, zondag 25 maart, nodigen we graag kinderen uit voor de kinderkerk.

De kinderen kunnen, onder begeleiding, een palmpaasstok maken. Deze paasstok staat symbool voor de hele paasweek en dat wordt dan toegelicht.

Naast een eigen paasstok maken, worden er ook extra paasstokken gemaakt. Met deze extra paasstokken verrassen we mensen van verpleeghuis Dommelhoef. Na de kinderkerk worden de paasstokken persoonlijk bij hen afgegeven.

Kom jij een palmpaasstok maken?

Lijkt ons gezellig ;-)) Voor materiaal wordt gezorgd.

De kinderkerkcommissie

Kinderen die een palmpaasstok willen maken graag even aanmelden bij

Susanne Freytag,

Lijdensweek in Do-Re-Lu verband

De vieringen in de lijdensweek worden voorbereid en geleid door een groep vrijwilligers uit de betrokken gemeenten en de dienstdoende voorgangers. De voorbereidingen zijn al begonnen en de cantorij oefent voor de Paasdienst. Als

thema en als rode draad door de diensten in de lijdensweek is ‘Een mens te zijn op aarde’ (naar lied 538 uit het Liedboek) gekozen.

Het is een goede gewoonte om deze diensten op weg naar Pasen gezamenlijk te vieren. Zo staan we gezamenlijk stil bij de weg die Jezus gaat beginnend bij het feest dat hij viert met zijn vrienden, het laatste avondmaal, we vervolgen die weg van veroordeling en dood op de Goede vrijdag. Op de Stille Zaterdag is het stil, omdat Jezus in het graf in het dodenrijk verblijft. Met Pasen dringt het pas tot ons door dat het leven de dood overwint!

Terugblik op de DoReLU - bijbelkring op 8 februari

Op donderdag 8 februari werd er weer een DoReLu- bijbelkring gehouden met vooraf een “eenvoudige” maaltijd. Deze keer waren de Lutheranen gastheer/vrouw. De maaltijd was uitstekend verzorgd, zelfs een glaasje wijn ontbrak niet! Ds. Susanne Freytag hield een inleiding over het boek Tobias; ter illustratie toonde zij dia’s met tekeningen van Rembrandt en zijn leerlingen gemaakt n.a.v. dit verhaal. Het apocriefe bijbelboek Tobias verhaalt van de reis, die de jonge Tobias maakt in gezelschap van een reisvriend, die later de engel Rafaël blijkt te zijn. Rafaël helpt Tobias bij het vangen van een reusachtige vis. Hij leert hem hoe hij met het hart, de gal en de lever van de vis zijn toekomstige vrouw Sara van een boze demon kan genezen en zijn oude, blinde vader weer ziende kan maken. Terzijde: Sara was reeds zevenmaal aan een toekomstige echtgenoot gegeven, maar die stierven allemaal in het bruidsvertrek dankzij deze demon! Tobias huwt Sara en samen gaan zij terug naar de ouders van Tobias, die dan ook zijn blinde vader zal genezen.

De Hervormde kerk had het boek Tobias in de beroemde Statenbijbel, die in 1637 verscheen, als “apocrief” bestempeld en alleen in een aanhangsel afgedrukt. Het hoorde niet thuis in de Statenbijbel, want het was in het Grieks geschreven. Volgens de calvinisten in die tijd, mochten alleen die boeken in het Oude Testament, die in het Hebreeuws waren geschreven.

Tot slot van de avond was er een rondvraag, waarop een ieder kon vertellen, wat voor indruk het boek “Tobias” op hem of haar had gemaakt. Er ontstond een boeiende discussie.

Bedankt ds. Susanne Freytag voor deze inspirerende avond.

Ans de Lange-Kragt

(overgenomen uit Mondig en Bondig, van de Doopsgezinde Gemeente)

Gezien door de ogen van een vrouw

Met mijn vriendin Riek ben ik kort geleden op een vrijdag naar de Hermitage in Amsterdam geweest. Momenteel hangen daar 63 schilderijen die Nederland mag lenen voor een paar maanden uit Sint Petersburg.

Zes werken van Rembrandt zijn bij deze collectie. Ook mochten wij het

schilderijtje van onze kleinzoon Daan (11 jaar) bekijken op de speciale afdeling van de talentenklassen. Mooie afdeling voor de kunst van de kinderen.

Om 17:30 uur waren we terug op het centraal station Amsterdam. Een broodje gekocht en een “koffie-to-go” Ja, ja! Rond 18 uur vertrok de trein. Nog geen kwartier later een stem door de intercom dat iedereen in Utrecht moest uitstappen, door een aanrijding met een persoon. In Utrecht stuurde men ons naar de trap omhoog, twee keer op en neer voor de trein naar Nijmegen. We zaten in vijf treinen, stonden bibberend op erg koude perrons en zagen Veenendaal en zelfs Oss voorbijflitsen.

De Nederlandse spoorwegen deden hun best, ongeveer half elf s’ avonds waren we veilig in Eindhoven. Het was een schitterende dag voor ons.

Sonja de Kort.

Berichten uit Armenië

. . . zijn in de winterperiode heel schaars.

De mensen zijn bezig met overleven in de heftig lage temperatuur van min 20° met sneeuw en ijs.

Maar de zorg die er bij de bewoners van Lori-Snogh het dorp van Ghuschik, nog blijkt is het recent sluiten van de kopermijn. De Chinezen wilden de mijn overnemen, maar dat was nog niet geregeld.

De mensen die er werkten hebben de mijn nog een poosje zelf gedraaid. Maar, onderzoekers ontdekten de enorm hoge vervuiling van het koper fijnstof.

Dit was al heel lang bekend, de mijn ligt in een diep dal en al het stof slaat neer en het percentage was nu onverantwoord hoog voor de gezondheid van de dorpingen.

Het gevolg is dat veel mensen zijn ontslagen, geen of nauwelijks inkomen hebben, met als gevolg dat hun kinderen die studeren nu veel moeilijker hun studie kunnen afronden of vervolgen.

Dat de vervuiling zo’n probleem was, zagen wij een aantal jaren geleden al toen we een bijenproject opstartten en alle bijenvolken binnen korte tijd dood gingen, ook toen wees onderzoek al uit dat de mijn de oorzaak was. De zorgen zijn groot.

Een positieve mail van Nana uit de stad Gumri vertelde ons dat ze heel vaak voor het slapen gaan, denkt aan het feit, dat er zulke lieve mensen zijn, duizenden kilometers ver, die haar de kans bieden om een studie vreemde talen te volgen, zodat haar toekomst vele mogelijkheden biedt.

Wij wensen haar veel succes met de studie en wensen haar heel veel geluk en hopen dat er voor de kinderen in Lori-Snogh ook oplossingen worden gevonden.

We houden u op de hoogte.

Dank voor uw giften voor onze stichting Kinderhulp Armenië via onze diaconie

Thea Dik.

Honden en katten

In de aankomsthal van Eindhoven Airport, kan af en toe een zekere spanning heersen. Mensen die iemand ophalen, zijn een beetje nerveus. Hoe zal het weerzien zijn, wat heeft die ander allemaal beleefd en welke emoties zullen loskomen. Deze spanning wordt zichtbaar in allerlei concrete zaken, zoals bloemen, spandoeken of zwaaien met vlaggetjes. Ik ontmoette een vrouw die wel héél erg gespannen was. Ze zei voortdurend tegen haar metgezel dat die de mobiele telefoon in de aanslag moest houden om de begroeting goed te filmen en ze deed telkens voor hoe dat dan moest. Ik zei: "U komt zeker een heel bijzonder iemand ophalen". Ze zei "Ja, kijk daar komen ze al". Ik keek eens goed en zag *een hond*. Een man kwam door de schuifdeuren met een karretje met daarop een paar dierenreiskooien. Een grote met een hond, daarop twee kleinere met katten en hij had een soort schoudertas waar ook nog een kat in zat. De vrouw begroette vol enthousiasme de hond en dit werd keurig gefilmd met de mobiele telefoon. Ik vroeg: "Wat zit hier achter"? Ik kreeg een uitgebreid verhaal te horen van een organisatie die in Spanje honden en katten ophaalt van de straat of ergens anders vandaan. Deze dieren zouden anders gedood worden. Ze worden dan in Nederland geadopteerd en komen bij baasjes terecht die goed voor ze zorgen. Er zijn mensen die zich hier met veel energie voor inzetten. Het is een manier om iets goeds te doen. Die vrouw was overduidelijk erg gelukkig met haar hond. Maar ik kan niet praten met honden en katten. Ik hoor de verhalen van de mensen. En het is door de mensen, dat ik mij blijf verwonderen.

Mirjam van Nie

Kern Heusden

Heusden:

Passiestonden weer samen in Heusden

Een jonge traditie: de oecumenische passiestonden in ons Lutherse kerkje. Drie avonden achtereen komen Heusdenaren in deze sfeervolle, rustige diensten samen om de lijdensweek te gedenken. Op iedere avond leidt een voorganger van een andere gezindte de dienst:

Maandag 26 maart ds. Detlef Bohlken

Dinsdag 27 maart diaken Albert Soeterbroek
Woensdag 28 maart ds. Frans Willem Verbaas
Wees welkom! Alle diensten beginnen om 19:00 uur.

Kerkdag in Heerlen

Onze gezamenlijke zondag valt dit jaar op 2 september. We gaan met z'n allen naar Heerlen.

Geef tijdig door of je meekomt, we reizen met 2-3 auto's naar Zuid-Limburg. Opgeven bij Klazien Laansma 06-2125 4515 of één van de andere leden van de kerkenraad.

Is uw / jouw e-mail bekend?

Ons adressenbestand moet hoognodig up-to-date worden gemaakt. Help s.v.p. een handje mee en laat weten welk e-mailadres je tegenwoordig gebruikt.

Mail ons! Op het adres laansma@klaretaal.nl

Kern Nijmegen

Nijmegen:

Agenda voor komende periode

Woensdag 11 april 19:30 uur Vergadering KernCommissie

Uit de kerncommissievergadering 7 februari

John Simons was op de vergadering aanwezig om kennis te maken met de leden van de kerncommissie. Hij zal vanaf 2018 de rekening van de kerncommissie beheren. De gang van zaken rondom de financiën van de kern werden besproken.

We hebben teruggeblikt op de diensten van advent en kerst. En vooruitgeblikt naar de diensten van de Goede week. De PR voor de muzikale dienst van Goede Vrijdag hebben we besproken.

Ook de voorbereiding voor de ontmoetingsdag van de Nederlandse Lutherse Vrouwenbond kwamen aan de orde.

Het rooster van diensten van 2018 en ook van 2019 hebben we bekeken.

Tijdens een pauze konden we even kijken naar de vorderingen van de verbouwing van het bijgebouw van de kerk.

Bij de diensten: de stille of de goede week

In de stille week volgen we de weg van Jezus. Hier klopt het hart van het geloof. Met Palmпасen gedenken we de intocht van Jezus in Jeruzalem. Het volk bejubelt hem en zwaait met palmtakken. Op de witte donderdag schuiven we met de discipelen samen aan bij de tafel van Jezus. Door de instelling van de heilig

avondmaal heeft hij zichzelf uitgedeeld aan allen die hem volgen. Op goede vrijdag hebben we een heel bijzondere viering – zie ook de aankondiging verderop. In die viering klinkt het Stabat Mater van Pergolesi. In de muziek worden we meegesleurd in het hartverscheurend verdriet van de moeder die staat aan het kruis, bij de dood van haar zoon. Muziek kan nog meer dan woorden het menselijke voelen in al zijn diepte peilen. Met Pasen vieren we dan de opstanding, de overwinning van leven over de dood.

Vanaf nu vermelden we het doel van de collecte in onze diensten. In de toekomst zal er hier ook achtergrondinformatie bij de collectes worden gegeven.

Collecten:

25 mrt Palmzondag	Binnenland diaconaat: sociale supermarkt
29 mrt Witte donderdag	Voedselbank Nijmegen
30 mrt Goede vrijdag	Collecte voor de kosten muziek
1 apr 1e Paasdag	Eigen diaconie
15 apr Misericordia Domini	Stichting lutherse werkgroep voor kerkmuziek
6 mei Rogate	Missionair werk en kerkgroei
20 mei Pinksteren	Ned. Luthers Genootschap, Nias/Batueilanden, Indonesië

Muzikale dienst: Goed vrijdag met uitvoering van het Stabat Mater

Goede Vrijdag een muzikale dienst met

Het Stabat Mater van Pergolesi

Tijdens de dienst wordt in samenwerking met het barok ensemble Octime het Stabat Mater van Pergolesi ten gehore gebracht.

Waar ? Lutherse Kerk op de Prins Hendrikstraat 79 te Nijmegen

Wanneer ? 30 Maart 2018 om 19.30

Kosten ? Vrije gift

Voor meer informatie: www.lutherszuidnederland.nl
www.octime.nl

Het belooft een zeer bijzondere muzikale dienst te worden. Het bijbelverhaal van de veroordeling en kruisiging van Jezus vloeit over in de muziek die vertelt over Maria zijn moeder. 'Huilend stond de moeder aan de voet van het kruis, waaraan haar zoon te sterven hing.' Zo luidt de beginregel van het gedicht dat omstreeks 1300 geschreven werd. Vele componisten hebben dit gedicht op muziek gezet. In deze dienst klinkt de compositie van Pergolesi uit 1736. Het slotduet schreef hij toen hij op zijn sterfbed lag (1736). Pergolesi stierf op 26-jarige leeftijd aan tuberculose. Het barokensemble Octime met Emy Klomp sopraan en Marja Appünn alt. U bent van harte uitgenodigd om ook

vrienden en kennissen mee te vragen naar deze dienst. Geen entree, maar gezien de kosten van de uitvoering zal er een collecte worden gehouden.

Na afloop van de dienst is er gelegenheid om na te praten.

Vijfde zondag van de maand: zondag 29 april

Zoals u weet is er op de eerste en de derde zondag van de maand een dienst. Een paar keer is er ook een vijfde zondag in de maand. Sommige gemeenteleden gaven aan dat het jammer is dat er dan twee zondagen achter elkaar geen dienst is. De kerncommissie heeft daarom besloten om op de vijfde zondagen (behalve na kerst en in de zomer) een andersoortige bijeenkomst te houden. De invulling is op dit moment nog niet precies bekend. Dat kan zijn dat we eens een langer verhaal uit de Bijbel in een stuk lezen, of dat we samen zingen en bidden of dat er een gesprek aan de hand van gespreksvragen plaatsvindt. Wat zeker is, is dat u om 10 uur welkom bent in de kerk en laat u verrassen door de andere invulling. Voor wie niet van verrassingen houdt ... op de website, op Facebook en in de dienst daarvoor zal er afgekondigd worden wat de invulling wordt.

26 mei ontmoetingsdag in de Lutherse Kerk Nijmegen

In het najaar werden we door de Nederlandse Lutherse Vrouwenbond benaderd of zij hun jaarlijkse ontmoetingsdag in onze kerk kunnen houden en of wij als gastgemeente willen optreden. Van harte hebben we 'ja' gezegd. Allen, mannen en vrouwen, zijn uitgenodigd op deze ontmoetingsdag die door de vrouwenbond wordt georganiseerd. De uitnodiging staat hieronder. In het volgende nummer dat kort daarvoor verschijnt zal het volledig uitgewerkte programma staan.

Helpende handen:

Als gastgemeente hebben we ook wat praktische zaken te verzorgen rondom de catering enz. Wie heeft tijd en zin om te komen helpen?

Aanmelden bij Susanne Freytag (tel: 06-4395 5283, s.freytag@gmx.net)

Ontmoetingsdag Nederlandse Lutherse Vrouwen Bond

Lutherse Gemeente Nijmegen, Prins Hendrikstraat 79, 6521 AX NIJMEGEN

Het bestuur van de Nederlandse Lutherse Vrouwen Bond nodigt u uit om deel te nemen aan de jaarlijkse ontmoetingsdag op zaterdag 26 mei 2018.

We zijn in 2018 te gast bij de lutherse gemeente Nijmegen, sinds 1 januari 2016 met de gemeenten Brabant en Zuid-Limburg samengevoegd tot de gemeente Zuid-Nederland. Er wordt nog hard gewerkt aan de voorbereidingen, zoals u van de NLVB gewend bent, hopen we u ook in Nijmegen een prachtige dag te bezorgen.

Het voorlopige programma is als volgt:

10.00 uur: aankomst met koffie/thee

10.30 uur: morgengebed; aansluitend herdenking overledenen

10.45 uur: jaarvergadering

jaarverslag 2017

jaarrekening 2017

verslag controle kascommissie

decharge bestuur over 2017

benoeming nieuwe kascommissie

benoeming nieuwe bestuursleden

rondvraag

informatie vanuit de redactie van De Brief

eventueel toelichting op de brainstormdag 11 juli 2018

12.00 uur: lunch

13.00 uur: activiteit

15.00 uur: koffie/thee

16.00 uur: sluiting

De lutherse kerk ligt op 20 minuten lopen van het NS Station. Er rijdt ook een bus die direct voor de kerk stopt.

De kosten van deze geheel verzorgde dag bedragen € 25,--. De leden ontvangen hiervoor de uitnodiging per brief. Ook introducees, dames én heren niet leden, dochters en zonen zijn van harte welkom! U kunt zich opgeven bij Helena Axler; email: h.v.axler@gmail.com.

Kern Zuid-Limburg

Zuid-Limburg:

Collecten voor de komende tijd:

18 maart: Tiny Church:

In Almere werd in 2013 een SRV-wagen omgebouwd tot “Kerk op Wielen”. Hoewel de pioniersgemeente “De Schone Poort” daar heel blij mee is, is er nu behoefte aan een vaste plek. De wagen is te klein geworden voor de vieringen. Bij een wedstrijd van de gemeente Almere voor het ontwerpen van compacte kleine huizen (Tiny Houses) was ook een ontwerp waarvan ze dachten: dat zou een prima Tiny Church (kleine kerk) kunnen zijn. Een kleine kapel die als stiltecentrum, inloophuis en kerk voor de pioniersplaats “De schone Poort” dienst zou kunnen doen. De gemeente Almere reageerde positief op de vraag of er voor de kleine kerk een plek beschikbaar was, mits de bouw financieel en technisch haalbaar is. De plek is midden in een prachtig park. Ondanks veel financiële

toezeggingen en sponsors is er nog 20.000 Euro nodig. We willen graag bijdragen aan deze mooie pioniersplek, waar de bezoekers kennis kunnen maken met God.

1 april: Pasen-collecte jeugdwerk:

De afgelopen 5 jaar zijn er meer dan 100 Kliederkerken gestart in Nederland. Kinderen kunnen er (met hun ouders) binnen komen lopen. D.m.v. creatieve werkvormen ontdekken ze spelenderwijs een bijbelverhaal. Na dit eerste bezoek komen ze regelmatig terug en nemen zelfs klasgenootjes en buurkinderen mee. Help de Kliederkerken mee om uitnodigende gemeenschappen te zijn voor alle leeftijden.

15 april: Stichting Lutherse Werkgroep Kerkmuziek:

Vanaf 1946 zet de stichting zich in voor de verbreiding van kerkmuziek in het algemeen en de Lutherse kerkmuziek in het bijzonder. Er zijn werkweken voor kerkmuziek, muziekdagen voor jeugd en jongeren, studiedagen voor kerkmusici en korendagen.

29 april: Stichting GAAV: (Geestelijke Aandacht voor Vluchtelingen)

Elke vluchteling wil als mens gezien worden, zijn persoonlijke verhaal vertellen en zorgen delen met mensen die wezenlijk in hem of haar geïnteresseerd zijn. Ambtenaren van het IND en medewerkers van AZC's worden vaak niet vertrouwd. De stichting werkt actief samen met omliggende AZC's. De bewoners in de AZC's wisselen sterk en het is belangrijk dat ze actief op de hoogte zijn van de (geestelijke) ondersteuning die GAAV kan bieden. Zo hopen ze het leven van de vluchtelingen dragelijker te maken.

13 mei. Eigen Diaconie.

Vrijwilligerswerk in onze gemeente

Helaas heeft zich verder niemand bij mij gemeld met een verhaal over vrijwilligers werk, terwijl ik weet dat er mensen zijn die van alles doen. Graag uw verhaal, zodat in de volgende Lutherroos hier weer wat staat.

Adreswijziging:

Onze gemeentelid Anita Paulusma heeft een nieuw tehuis gevonden in "Wijkzorgcentrum Firenschat", Schaesbergerstraat 25, 6467EA te Kerkrade.

Paasgroetenactie 2018

Vanuit de Protestantse Kerk in Nederland sturen gemeenteleden ook dit jaar weer een Paasgroet aan gevangenen in binnen- en buitenland en aan mensen en organisaties van de groetenlijst van Amnesty International.

De Paasgroet sluit aan bij het thema: Onvoorwaardelijke liefde. Ds. Anne van Voorst ging hierover in gesprek met vrouwelijke gedetineerden: "Daar kwam naar voren, dat onvoorwaardelijke liefde veel kleuren heeft. Deze liefde is uitgebeeld in een hart met veel kleuren. Maar onvoorwaardelijke liefde kan ook

niet zonder offers. Daarom is in het midden van het hart het kruis opgenomen. De vrouwen zien dit als een symbool van Gods liefde voor ons”.

Ook wij doen als gemeente mee aan de Paasgroetenactie. Op *zondag 18 maart kunt u na de dienst deze kaarten ondertekenen.*

Voor gedetineerden is het bemoedigend als ze kaarten krijgen, zeker als daar ook nog iets persoonlijks op staat. Ook al weet u niet precies wie deze kaart ontvangt, vanwege de privacy, toch mag u ervan overtuigd zijn dat het feit dat er aan hen gedacht wordt, de gedetineerden erg goed doet. Het is een feestelijke gebeurtenis als de kaarten in de kerkdienst in de gevangenis worden uitgedeeld.

Wilt u meer weten over de actie, kijk dan op www.kerkinactie.nl/paasgroetenactie. We hopen, dat velen van u Paasgroeten zullen sturen! *Keety Mulder.*

Huiskamerdienst Bergen op Zoom Info over huiskamerdiensten bij: mw. M. de Vries-Dix tel: 0165-552 392		Aanv. 13:30 uur.
24 mei	ds. M. Schulz	mw. H. Vollewens, Schouw 11, 4617 GR Bergen op Zoom.
2 september 14 ^e zondag na Trinitatis	ds. S. Freytag en ds. W. Boon	Buitendag Luthers Zuid-Nederland te Heerlen.

Kerkdiensten Eindhoven Dommelhoefstraat 1A.Eindhoven.		Aanv. 09:30 u. tenzij anders vermeld.
29 maart Witte Donderdag	ds. S. Freytag [LU]	Do-Re-Lu-dienst Aanv. 19:00 u. Viering Heilig Avondmaal
30 maart Goede Vrijdag	mw. A. Nieuwenhuizen [DO]	Do-Re-Lu-dienst Aanv. 19:00 u.
31 maart Stille Zaterdag	ds. C. Mondt	Do-Re-Lu-dienst Aanv. 19:00 u.
1 april Pasen	ds. A.C. Thimm [DO]	Do-Re-Lu-dienst Aanv. 10:30 u. M.m.v. DoReLu- Projectkoor.
8 april Quasimodo Geniti	ds. S. Freytag	Viering Heilig Avondmaal XC-Voedselbank
15 april Misericordia Domini	ds. P. Akerboom	
22 april Jubilate	ds. S. Freytag	XC-Werkgr. Kerkmuziek
29 april Cantate	dr. T. Akerboom	
6 mei	Geen dienst	
13 mei Exaudi	ds. S. Freytag	Viering Heilig Avondmaal XC-Voedselbank
20 mei Pinksteren	n.n.b.	
2 september 14 ^e zondag na Trinitatis	ds. S. Freytag en ds. W. Boon	Buitendag Luthers Zuid-Nederland te Heerlen.

Kerkdiensten Heusden Putterstraat 32, Heusden		Aanv. 10:30 uur tenzij anders vermeld.
26 maart	Passiestonde	Aanv. 19:00 u.
27 maart	Passiestonde	Aanv. 19:00 u.
28 maart	Passiestonde	Aanv. 19:00 u.
1 april Pasen	Drs. E. Aarsen [A'dam]	Orgel: B. de Rooij
15 april Misericordia Domini	Ds. M. Schulz [Eindhoven]	Orgel: B. de Rooij
29 april Cantate	mw. G. Voerman [Utrecht]	Orgel: H. v. Rossum
13 mei Exaudi	Drs. L. Vos [Zwolle]	Orgel: B. de Rooij
2 september 14 ^e zondag na Trinitatis	ds. S. Freytag en ds. W. Boon	Buitendag Luthers Zuid-Nederland te Heerlen.

Kerkdiensten Nijmegen Prins Hendrikstraat 79, Nijmegen.		Aanv. 10:00 uur tenzij anders vermeld
29 maart Witte Donderdag	ds. P. Akerboom- Roelofs	Viering Heilig Avondmaal Aanv. 19:30u.
30 maart Goede Vrijdag	ds. S. Freytag	Aanv. 19:30u.
1 april Pasen	ds. S. Freytag	
15 april Misericordia Domini	ds. S. Freytag	Viering Heilig Avondmaal
6 mei Rogate	dr. T. Akerboom	
20 mei Pinksteren	ds. S. Freytag	Viering Heilig Avondmaal

2 september 14 ^e zondag na Trinitatis	ds. S. Freytag en ds. W. Boon	Buitendag Luthers Zuid-Nederland te Heerlen.
--	----------------------------------	---

Kerkdiensten Zuid-Limburg Meezenbroekerweg 87 Heerlen.		Aanv. 10:30 uur tenzij anders vermeld.
29 maart Witte Donderdag	ds. W.J.H. Boon	Viering Heilig Avondmaal
1 april Pasen	ds. W.J.H. Boon	Viering Heilig Avondmaal
15 april Misericordia Domini	ds. W.J.H. Boon	
29 april Jubilate	ds. W.J.H. Boon	Viering Heilig Avondmaal
13 mei Exaudi	ds. W.J.H. Boon	
20 mei Pinksteren	ds. W.J.H. Boon	
2 september 14 ^e zondag na Trinitatis	ds. S. Freytag en ds. W. Boon	Buitendag Luthers Zuid-Nederland